

Česká republika

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola Žatec, okres Louny

Dvořákova 24, 438 01 Žatec

Identifikátor školy: 600 083 209

Termín konání komplexní inspekce: 4. – 8. listopad 2002

Čj.:	064 87/02-5022
Signatura:	kf3zw104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola Žatec, okres Louny je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je obec Žatec. Dle posledního Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, škola sdružuje základní školu pro žáky s vadami řeči – 2 třídy, zvláštní školu – 12 tříd, pomocnou školu – 4 třídy, přípravný stupeň pomocné školy – 2 třídy, školní družinu - 2 oddělení a speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené (SPC). Škola má v Žatci v ulici Obránců míru 295 odloučené pracoviště, kde jsou umístěny třídy ZŠ pro žáky s vadami řeči, školní družina a SPC. Kapacita tohoto komplexu je 232 žáci, v době konání komplexní inspekce se zde vzdělával celkem 181 žák, z toho bylo 55 žáků dojíždějících (spádovost pro okolí Žatce). Škola poskytuje vzdělání žákům se zdravotním postižením, středním a těžším mentálním postižením a žákům s kombinovaným postižením. V základní škole pro žáky s vadami řeči je individuálně integrovaná žákyně s kombinovaným postižením (mentální + tělesné postižení). Pracuje zde celkem 28 pedagogů, tj. 26 učitelů a 2 vychovatelky školní družiny, v SPC pak psycholog, pedagog a sociální pracovníce. Věkový průměr stabilizovaného pedagogického sboru je 42 let. Funkčně zde pracuje rada školy.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole pro žáky s vadami řeči, v přípravném stupni pomocné školy, pomocné a zvláštní škole, školní družině a speciálně pedagogickém centru
- Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve všech součástech školy v rámci komplexní inspekce
- Efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Níže uvedené hodnocení se vztahuje k celé škole.

V letošním školním roce je ve škole zaměstnáno celkem 28 pedagogických pracovníků, tj. 26 učitelů a dvě vychovatelky školní družiny.

V obou třídách základní školy pro žáky s vadami řeči pracují plně kvalifikované učitelky. V přípravném stupni PŠ a v pomocné škole s žáky pracuje celkem 6 kmenových pedagogů, přičemž čtyři jsou kvalifikovaní, ostatní mají dlouholetou pedagogickou praxi. Největším problémem ve škole je zajištění odborně a pedagogicky způsobilé výuky ve třídách zvláštní školy. Z celkového počtu 18 učitelů jsou pouze 4 vyučující odborně a pedagogicky způsobilí. Tři učitelé v současné době studují na pedagogické fakultě obor vychovatelství v kombinaci se speciální pedagogikou. Ve školní družině pracuje jedna vychovatelka plně kvalifikovaná, druhá má střední pedagogické vzdělání pro vychovatele bez speciální pedagogiky. Funkci výchovné poradkyně (VP) vykonává učitelka s dlouholetou pedagogickou praxí ve speciální škole, neabsolvovala kvalifikační studium pro VP. Ve speciálně pedagogickém centru pracuje

kvalifikovaný psycholog, pedagog s odborností pro školy II. cyklu a sociální pracovníce, která má požadované vzdělání pro výkon funkce.

Základním poradním orgánem ředitelky školy (ŘŠ) je pedagogická rada, která se schází 7x ročně. Ve škole pracují tři metodická sdružení (MS pomocných tříd a 2 metodické orgány pro ZvŠ). Metodické orgány pracují podle plánu, schází se pravidelně a z jednání vedou písemné záznamy. Z předložených zápisů i rozhovorů s pedagogy je zřejmé, že se zde řeší aktuální a metodické otázky spojené s výchovou a vzděláváním mentálně postižených žáků. Pravidelnými účastníky metodických sdružení jsou ředitelka a její zástupkyně. Činnost výchovné poradkyně vychází z celoročního plánu, na jehož tvorbě se spolupodílí ŘŠ. Výchovná poradkyně orientuje pozornost na spolupráci se zákonnými zástupci žáků při výběru vhodného učebního oboru, řeší aktuální výchovné problémy žáků školy (zároveň navštěvuje rodiny žáků) a úzce spolupracuje se všemi pedagogy školy. Potřebnou pozornost věnuje oblastí prevence všech socio-patologických jevů. Vypracovává, zadává a vyhodnocuje dotazníky z oblasti šikany, zájmů apod., organizuje besedy s výchovnou tematikou. V letošním školním roce škola nemá žádné začínající učitele. Vzhledem k tomu, že zde pracuje vysoké procento učitelů bez požadovaného vzdělání, má vedení školy propracovaný systém pomoci těmto pedagogům. Kvalifikovaní učitelé s dlouholetou praxí nebo velmi dobrými pracovními výsledky vykonávají konzultační činnost pro učitele bez požadovaného vzdělání, s krátkou praxí nebo pro pedagogy s výraznou změnou třídy (když jde učitel z 3. stupně po delší době učit na 1. stupeň apod.). Další variantou pomoci jsou hospitace u zkušených kolegů. Ze zápisů v třídních knihách je patrné, že o tuto formu pomoci je značný zájem. Kontrolní činnost vychází z celoročního plánu kontrol pro školní rok 2002/2003 a je sestaven po měsících. Průběžné kontroly jsou věnovány vedení povinné a žákovské dokumentace, dokumentace SPC, hospitační činnosti (na těchto kontrolách se podílí kromě ŘŠ i její zástupkyně). Další kontroly jsou zaměřeny na ekonomickou a provozní oblast chodu školy. Výsledky všech kontrol jsou vyhodnocovány, v případě zjištěných nedostatků jsou vyvozovány závěry a prováděna následná kontrola.

Významná pozornost je ze strany vedení školy věnována systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Metodické orgány ve spolupráci s vedením školy sestavují plán vzdělávání a dle finančních prostředků, potřeb učitelů i vedení školy jej 2x ročně aktualizují. Pedagogové se zúčastňují akcí, které pořádají akreditovaná vzdělávací centra. Z předloženého přehledu navštívených vzdělávacích akcí vyplývá, že jsou vybírány semináře a přednášky z oblasti speciální pedagogiky a výchov. O vzdělávací akce je mezi pedagogy zájem, 2/3 všech učitelů se akcí zúčastňují pravidelně. Finanční prostředky vyčleněné na DVPP jsou efektivně využity.

Pro hodnocení práce zaměstnanců školy má vedení vypracovaná kritéria. Hodnotící kritéria slouží jako podklad pro stanovení nenárokových složek platu a jsou všem pedagogům veřejně známá. Dominantní postavení mezi kritérii má např. vedení zájmových kroužků, účast na DVPP či plnění úkolů nad rámec pracovních povinností – trvale, dlouhodobě.

Organizační struktura školy a informační systém školy je přehledný, funkční a vychází z organizačního řádu pro školní rok 2002/2003, jehož součástí je zároveň organizační schéma školy. Tento dokument uvádí kompetence zaměstnanců dle pracovního zařazení, zastupitelnost v případě nepřítomnosti pracovníka a činnost jednotlivých úseků školy. Demokratický školní řád je součástí vnitřního řádu školy a je plně v souladu s Úmluvou o právech dítěte. Kromě práv žáků uvádí také práva zákonných zástupců včetně pravidel pro styk se školou. Informační systém je promyšlený a vychází z analýzy předcházejících let. Tok informací uvnitř školy je zajištěn prostřednictvím pravidelných i operativních porad, nástěnkami ve sborovnách a přímým kontaktem pedagogů s vedením školy. Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích

vzdělávání dětí informování prostřednictvím sdělení v informativních notýscích, žákovských knížkách a na pravidelných schůzkách, které se konají formou informativních dnů (ve ZvŠ poskytují učitelé informace vždy dva dny za sebou, přesto je účast rodičů na schůzkách 50 %), klasických třídních schůzek a po dohodě individuálně s konkrétním vyučujícím. Pro přiblížení k veřejnosti a lepší informovanost pořádá škola Dny otevřených dveří. Velmi dobrá spolupráce je s Radou školy i se zřizovatelem.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Níže uvedené hodnocení materiálně-technických podmínek se vztahuje k celé škole.

Výchovně vzdělávací proces se uskutečňuje ve dvou starších budovách, které jsou umístěny v centru města. Hlavní školní budova vyžaduje rozsáhlejší stavební opravy, neboť venkovní omítky opadávají, neesteticky vyhlíží oprýskaná okna a dveře učeben. V této budově se vzdělávají žáci přípravného stupně pomocné školy, pomocné a zvláštní školy. Škola má dostatek vhodných výukových prostorů, součástí budovy jsou odborné učebny hudební a výtvarné výchovy, keramická dílna, školní knihovna, dvě dílny a cvičná kuchyňka pro pracovní vyučování, vytápěný skleník, pozemek a v rámci projektu INDOŠ nově vybudovaná učebna výpočetní techniky s napojením na internet 24 hodin denně. Tělocvična v této budově je vybavena v potřebné míře cvičebními nářadím a náčiním. Z hlediska bezpečnosti však vykazuje nedostatky a to zejména tím, že dvě skleněná okna nejsou zajištěna proti rozbití a podlahová krytina je na jednom místě poškozena. Vlastní školní sportoviště pro tělesnou výchovu škola nemá, ale bez problémů využívá městské hřiště. Ve druhé budově, na odloučeném pracovišti v ulici Obránců míru 295, jsou umístěny dvě třídy základní školy pro žáky s vadami řeči, dvě třídy 1. stupně zvláštní školy, dvě oddělení školní družiny a SPC. Součástí této budovy je cvičebna, která slouží pro drobná a nenáročná cvičení – např. průpravná cvičení, jógu apod. Všechny prostory v budově jsou po estetické stránce velmi hezké, mají identitu. Vzhledem k tomu, že se zde vzdělávají žáci se zdravotním postižením a se specifickými vzdělávacími potřebami jsou učebny, obě oddělení školní družiny i další připojené prostory velmi malé. Školní družina využívá pro svou činnost i ostatních prostor v budově, je velmi dobře vybavena stavebnicemi, společenskými hrami, hračkami, ale i spotřebním materiálem pro výtvarné a rukodělné činnosti. SPC má v této budově vlastní prostory a je vybaveno potřebným množstvím testových materiálů, knižních publikací a pomůcek pro terapeutickou, diagnostickou, metodickou i poradenskou činnost. Učebny v obou budovách jsou vybaveny vyhovujícím, v některých třídách renovovaným či výškově nastavitelným žákovským nábytkem. Součástí všech tříd jsou skříňky pro uložení pomůcek, moderní audiovizuální technika a udržované koberce pro relaxační i výukové účely. Výzdoba tříd je funkční, tvoří ji značné množství názorných výukových materiálů, obrazů, ale i žákovské výtvarné a rukodělné práce. Ve všech prostorách je udržována důsledná čistota. Finanční prostředky vynaložené na vybavení učeben byly využity hospodárně a efektivně.

Škola je výborně vybavena učebnicemi, pracovními sešity a dalšími spotřebními pracovními materiály. Fond učebnic je průběžně obnovován a doplňován. Vedení školy v této oblasti úzce spolupracuje s metodickými orgány a dle finančních možností respektuje při nákupu učebnic a učebních pomůcek doporučení pedagogů. Finanční prostředky vynaložené na nákup učebnic, učebních pomůcek a didaktické techniky jsou efektivně využity. Všichni žáci jsou vybaveni povinnými základními školními potřebami.

Z hospitační činnosti ČŠI vyplývá, že moderní didaktická technika a další materiální zdroje jsou ve výuce účelně využívány. V rámci hospitační činnosti vedení školy sleduje používání všech dostupných pomůcek, využívání učebny výpočetní techniky zapisují učitelé do zavedeného sešitu a na provozních poradách a v metodických orgánech se diskutuje o využívání a aktualizaci audiovizuálních pomůcek. Na základě vyhodnocení všech podkladů a na základě finančních možností školy se průběžně doplňují sbírky pomůcek.

Materiálně technické podmínky jsou na vynikající úrovni, umožňují v plném rozsahu efektivně realizovat zvolené vzdělávací programy a podporují učení žáků se zdravotním, mentálním či kombinovaným postižením.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE TŘÍDÁCH ZÁKLADNÍ ŠKOLY PRO ŽÁKY S VADAMI ŘEČI, V PŘÍPRAVNÉM STUPNI POMOCNÉ ŠKOLY, V POMOCNÉ A ZVLÁŠTNÍ ŠKOLE
--

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávání ve všech typech speciální školy probíhá v souladu se zařazením do sítě škol. Výuka v přípravném stupni pomocné školy a ve třídách pomocné školy je realizována podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy č.j. 24 035/97-22. Žáci zvláštní školy jsou v plném rozsahu vzdělávání podle Vzdělávacího programu zvláštní školy č.j. 22 980/97-22. Škola nabízí žákům pět nepovinných předmětů s časovou dotací jedné hodiny týdně, práce na počítači má dotaci dvě hodiny týdně. Nepovinné předměty jsou určeny žákům všech věkových skupin. Výuka na základní škole pro žáky s vadami řeči probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2. Škola zároveň reagovala na Úpravy a doplňky tohoto vzdělávacího programu, schválené MŠMT pod č.j. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998. Žáci všech typů speciálních škol mohou navíc navštěvovat zájmové kroužky. V letošním školním roce mají možnost vybírat z 21 kroužků, které vedou učitelé školy.

Výuka je realizována podle platných učebních dokumentů. Učební plány jednotlivých vzdělávacích programů korespondují s předloženými rozvrhy vyučovacích hodin. Osnovy jednotlivých předmětů mají vyučující rozpracovány do časových a tematických celků. Z hospitační činnosti a kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že učební osnovy jsou ve všech typech speciální školy průběžně plněny.

Povinná dokumentace školy a školní družiny je vedena v plném rozsahu na platných tiskopisech a zachycuje průkaznost průběhu vzdělávání a výchovy. Drobné nedostatky administrativního charakteru byly v průběhu inspekce neprodleně vedením školy odstraněny.

Vedení školy systematicky sleduje naplňování učebních plánů a osnov v rámci hospitační činnosti a pravidelnou kontrolou vedení povinné a žákovské dokumentace, zejména třídních knih a školních sešitů žáků. V hospitační činnosti jsou prioritně sledovány metody a formy práce. Ze všech kontrol jsou vyvozovány závěry a prováděna analýza. Na základě analýzy jsou pak stanoveny další kontrolní cíle.

Realizace výchovně-vzdělávacího procesu ve všech typech speciální školy je v souladu s uplatňovanými vzdělávacími programy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v pomocné škole a přípravném stupni pomocné školy

Během komplexní inspekce bylo vzdělávání v přípravném stupni pomocné školy a v pomocné škole sledováno jako celek. Pozornost byla věnována způsobu provázanosti vzdělávacích předmětů a jednotlivých složek výchov, využívání rozmanitých speciálně-pedagogických metod a forem práce odpovídajících fyzickým a psychickým zvláštnostem žáků. Celkem bylo v těchto třídách hospitováno deset hodin u všech vyučujících a to v předmětech: tělesná výchova, hudební výchova, čtení, psaní, počty, pracovní a výtvarné činnosti, řečová výchova a věcné učení.

Sledovanou výuku zajišťovalo v době konání inspekce celkem sedm pedagogů, přičemž pět je odborně a pedagogicky způsobilých, dva jsou nekvalifikovaní (jeden z nich studuje třetím rokem speciální pedagogiku na vysoké škole). Značně vysoká kvalifikovanost, studium pedagoga a empatie všech učitelů směrem k mentálně postiženým žákům příznivě ovlivňovaly vzdělávací proces.

Složení žakovských kolektivů tříd pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy je heterogenní a je sestaveno s ohledem na druh postižení, nikoli podle vzdělávacích stupňů. V těchto třídách je kladen zvláštní důraz na využívání vstupních motivačních metod a vytváření příjemné pracovní atmosféry. Téměř každý vyučovací blok začínal rozhovorem na dané téma, písničkou, básničkou nebo pohybovým a rytmizačním cvičením. Motivační metody byly přizpůsobovány individualitě každého žáka za značné podpory názorných pomůcek. Vyučující využívali k udržení pozornosti žáků zejména vnitřní motivace, vlídné slovo a za vykonaný úkol následovala okamžitá odměna (pochvala, věcná odměna).

Plánování a příprava výuky vychází z deklarovaneho vzdělávacího programu. Časová dotace sledovaných předmětů je v souladu se schváleným učebním plánem a poslušnost vyučovacích předmětů odpovídá psychohygienickým i pedagogickým zásadám. Velmi vhodně je využíváno možnosti výuky v blocích, kdy lze přizpůsobit délku přímé práce s žáky jejich momentálnímu psychickému stavu a schopnostem.

Učitelé při výuce uplatňují rozmanité metody a formy práce (globální metodu čtení, využívání piktogramů, zážitkové vyučování). Zařazují též prvky dramatizace, arteterapie a muzikoterapie.

Účelně jsou využívány dvoj a trojrozměrné názorné a kompenzační pomůcky. Mnohé pomůcky si pedagogové vyrábějí sami a přizpůsobují je konkrétním potřebám žáků. Struktura hodin, výběr, množství a způsob předávání informací je přiměřená, odpovídá věkovým a mentálním schopnostem žáků i výukovým cílům.

Vyučující se snaží se žáky komunikovat na každém stupni jejich mentální úrovně, ať verbálně či nonverbálně, pomocí dotyků. Učí žáky srozumitelně vyjádřit svá přání a pocity. Učitelé dbají na rozvoj komunikativních dovedností a kultivovanost ústního projevu žáků. Vedou je k dodržování dohodnutých pravidel chování a respektování se navzájem.

Průběh vzdělávání a výchovy ve třídách přípravného stupně pomocné školy a v pomocné škole je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni zvláštní školy (1. – 3. ročník)

V rámci komplexní inspekce bylo hospitováno čtrnáct hodin u všech vyučujících a to v předmětech: český jazyk, matematika, prvouka, výtvarná výchova, pracovní vyučování a řečová výchova.

Výuku sledovaných předmětů zajišťovali čtyři učitelé, z nichž je jeden kvalifikovaný. Jedna nekvalifikovaná vyučující studuje třetím rokem na pedagogické fakultě obor speciální pedagogika. Skutečnost nízké odborné a pedagogické způsobilosti neměla negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Ve všech sledovaných hodinách bylo velmi vhodným a zajímavým způsobem využíváno motivačních metod pro vtažení žáků do problematiky probíraného učiva i pro udržení jejich pozornosti během výuky. Využívána byla zejména motivace hrou, ale opomíjena nebyla ani motivace pochvalou a kladným hodnocením práce a snahy ve výuce. Průběžně byly vyhodnocovány dílčí úkoly, za omyl nebyli žáci kritizováni. Chyb, kterých se žáci dopouštěli, bylo využíváno v dalších krocích vzdělávání, kdy byli vedeni ke správnému řešení úkolů. Učitelé věnovali potřebný prostor závěrům hodin, vedli žáky k přemýšlení o významu a využití činností vykonaných během právě uplynulé vyučovací hodiny. Závěry hodin většinou obsahovaly shrnutí učiva, po kterém následovalo vzájemné hodnocení a sebehodnocení samotnými žáky a nakonec i hodnocení učitelem. Vyučující téměř ve všech hodinách využívali dosavadních zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů.

Plánování a příprava výuky vychází ze schváleného vzdělávacího programu a časová dotace sledovaných předmětů odpovídá příslušnému učebnímu plánu. Učitelé mají vypracované tematické plány a časové rozvržení učiva. Pro žáky s těžším mentálním postižením jsou vypracovány ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem individuální vzdělávací plány s průběžným hodnocením úspěšnosti jejich plnění. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd a především schopnostem a možnostem žáků podle stupně jejich mentálního postižení. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla vždy na vysoké profesionální úrovni.

Ve výuce je věnována velká pozornost rozvoji každého žáka vhodnou volbou forem a metod práce. Vyučující diferencují náročnost učiva dle schopností a možností žáků. Pozornost je věnována především individuálnímu přístupu k žákům za značné podpory názorných a kompenzačních pomůcek. Kladně je hodnocen převažující způsob výuky založený na činnostech podporujících zapamatování učiva (dramatizace, využití pexes, doplňovaček a her na rozvoj smyslového vnímání). Vyučující vytvářejí potřebný prostor pro samostatné a aktivní učení.

Psychohygienu výuky je zajištěna střídáním vhodných forem a metod práce a celkovou organizací vyučovací hodiny. Do výuky byly zařazovány relaxační chvílky a oddechové činnosti vedoucí k upevnování potřebných návyků. Ve všech sledovaných hodinách učitelé respektovali individuální tempo žáků. Velkou měrou k vytváření pozitivního vztahu k výuce přispívá navozování příjemné pracovní atmosféry a citový vztah učitelů k žákům.

Materiální zázemí výuky je vynikající. Učitelé mají k dispozici tabelární i trojrozměrné pomůcky profesionálně vyrobené, ale v hodinách využívají zejména pomůcky, které si vlastnoručně vyrobili (mobilní kulisy k dramatizaci pohádek, aktualizovaná pexesa pro daný předmět, poutavé obrázky pro znázornění hlásek apod.).

Zjišťování znalostí žáků probíhá tradičními metodami, tj. písemnými pracemi a ústně-formou rozhovoru. Tyto formy prověřování znalostí jsou hodnoceny známkou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni zvláštní školy je vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni zvláštní školy (4. – 6. ročník)

V průběhu komplexní inspekce byly navštíveny všechny ročníky a třídy. Hospitační činnost byla rovnoměrně rozdělena mezi předměty s převahou naukového i výchovného charakteru. ČŠI sledovala a hodnotila kvalitu vzdělávání v českém jazyce a jeho všech součástech,

matematice, pracovním vyučováním – jako stěžejním předmětu ve zvláštní škole a dalších výchovách (hudební, tělesné a řečové).

Výuku sledovaných předmětů zajišťují čtyři učitelé, z nichž ani jeden nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Nekvalifikovanost neměla zásadní vliv na kvalitu výuky, pouze se projevovala v drobných metodických a organizačních nedostatcích zejména v matematice. Všichni vyučující mají dlouholetou pedagogickou praxi a využívají ve výuce získaných vědomostí v rámci DVPP. Učitelé znají velmi dobře své žáky, mají k nim hezký vztah a navíc mají značný zájem o tuto práci.

Plánování a bezprostřední příprava na výuku vychází z kvalitně sestavených časových a tematických plánů, které respektují učební osnovy. Součástí přípravy vyučujících byla pečlivě připravená tabule a značné množství nejrůznějších pomůcek. Někteří učitelé však nevěnují patřičnou pozornost časovému rozvržení jednotlivých činností v průběhu hodiny.

Všechny sledované hodiny byly zahajovány seznámením s cílem a průběhem vyučovací hodiny. Učitelé velmi často využívají v rámci vstupní motivace a pro navození příjemné pracovní atmosféry mezipředmětové vztahy. Hodina tak začíná zpěvem, říkankou, motivovaným pohybovým cvičením či rozhovorem. Z hospitací i kontrolou žákovských knížek vyplývá, že hodnocení vědomostí a dovedností žáků je založeno na klasifikaci známkou. Průběžné ústní hodnocení provádějí vyučující, má motivující charakter, neboť pedagogové pozitivně oceňují zejména snahu a pokrok žáků ve vzdělávání. Žáci nejsou vedeni k vzájemnému hodnocení. Pouze v předmětech s převahou výchovného zaměření hodnotí vlastní práci.

Dominantní postavení ve sledované výuce měly frontálně vedené činnosti a klasická stavba hodiny. V podstatně menší míře se uplatňovaly také jiné formy, především skupinová práce a práce ve dvojicích. Pracovní skupinky byly vytvářeny tak, aby zde našli uplatnění všichni žáci. Učitelé diferencují úkoly podle schopností žáků a vytvářejí dle mentálního postižení žáků prostor pro samostatné učení. Pro bystřejší žáky měli připravenou další činnost. Výuka byla vedena vždy věcně a odborně správně. V rámci výuky českého jazyka byli žáci vedeni k aplikaci učiva, ve čtení pak k rozvoji čtenářských dovedností a orientaci v přečteném textu. V matematice převládala klasická stavba hodiny (úvod, opakování, práce na tabuli, s učebnicí a v sešitě, závěr), nebylo ze strany vyučujících pamatováno na praktické využití početních úkonů, neboť žáci pracovali pouze s příklady a početními výrazy. V předmětech výchovného zaměření byl žákům vytvářen potřebný prostor pro uplatnění představivosti, nadání i zájmů. V těchto hodinách se uplatňoval intenzivní individuální přístup k žákům.

Všichni vyučující respektují psychohygienické zásady výuky. Vzdělávání probíhá v esteticky příjemném prostředí tříd s vyhovujícím žákovským nábytkem. Učitelé vnímají momentální psychický stav žáků a hodiny zpestřují změnou temporytmu, relaxací apod. V rámci výchov důsledně dbají na dodržování bezpečnosti při činnostech. Při psaní vedou žáky ke správnému sezení a držení psacího náčiní.

V předmětech s převahou naukového charakteru byly účelně využívány učebnice a pracovní sešity, žáci pracovali se značným množstvím třídicího materiálu a dalších pomůcek. Učitelé efektivně využívají i výzdobu tříd (tabelární moderní výukové obrazy, nástěnné mapy a další značné množství názorných pomůcek). V rámci tělesné výchovy je využíváno v potřebné míře cvičební náradí a náčiní. Pro pracovní vyučování má škola také velmi kvalitní materiálové zázemí.

Vzhledem k tomu, že většina žáků ve sledovaných třídách pochází ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí, je i jazyková a komunikační úroveň žáků na nízké úrovni. Učitelé tento aspekt vnímají a především v rámci českého jazyka a řečové výchovy vedou žáky k obohacování slovní zásoby, kladou žákům otevřené otázky a dbají na odpovědi celou,

smysluplnou větou. Žáci mají prostor pro uplatnění svého názoru, jsou vedeni k dodržování pravidel komunikace a mají možnost diskutovat nad různými tématy. Malá pozornost je ze strany vyučujících věnována prezentaci žákovské práce, zejména sebehodnocení. Většina učitelů je pro žáky mluvním vzorem, neboť hovoří spisovně a srozumitelně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 3. stupni zvláštní školy (7. – 9. ročník)

Během komplexní inspekce bylo v 7. – 9. ročníku navštíveno celkem 14 vyučovacích hodin. (český jazyk, matematika, pracovní vyučování, občanská výchova, dějepis, zeměpis, přírodopis, hudební a výtvarná výchova).

Výuku sledovaných předmětů zajišťovalo 6 pedagogů, z toho dva kvalifikovaní, ostatní nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Nedostatečná kvalifikace byla vyvážena dlouholetou pedagogickou praxí a neměla na kvalitu výuky negativní vliv.

Veškeré učivo bylo dobře motivováno nejen na začátku hodin, ale i v jejich průběhu. Probíraná látka byla vhodně spojována s praxí a vztahována ke zkušenostem žáků. Žáci byli povzbuzováni pochvalou, motivující klasifikací, současně je oceňován i pokrok při plnění úkolu. V hodinách nechyběla důsledná zpětná vazba a okamžitá reakce na zjištěné skutečnosti. Některé vyučující s úspěchem využívaly i sebehodnocení žáků a citlivě reagovaly na přecenění i podcenění výkonu při sebehodnocení. Klasifikované práce byly zadávány tak, aby se předešlo zbytečným chybám. Společným nedostatkem většiny hodin bylo závěrečné shrnutí a hodnocení hodiny prováděné už po konci hodiny, o přestávce.

Učitelky se k žákům chovaly s respektem k jejich osobnosti, během hospitovaných hodin nemusely řešit výrazné kázeňské problémy, drobné porušení kázně řešily s nadhledem.

Vyučování probíhá podle zpracovaných časových a tematických plánů, které vycházejí z osnov, osnovy jsou plněny. Bezprostřední příprava na výuku byla pečlivá.

Vyučující využívali celé škály metod a forem práce – frontální, skupinovou i párovou práci. Použití a plánování různých forem umožňovalo rovněž individuální práci s jednotlivcem nebo malou skupinkou žáků, méně běžná je diferenciací úkolů podle schopností a znalostí jednotlivce (bylo využíváno především v 9. ročníku). Tam, kde vyučující pracovala s odděleními v jedné třídě (VII. B a V. třída), byla práce promyšlená, dobře zorganizovaná a efektivní pro obě skupiny žáků. Hodiny estetických předmětů byly vedeny kreativně, učitelky využívaly přirozeného nadání žáků v hudební výchově (zapojení žáků např. hrou na doprovodné nástroje, výběr písní) a probouzely fantazii a kreativitu žáků ve výtvarné výchově a pracovním vyučování, zároveň byly využívány i netradiční a méně známé techniky (např. malba na hedvábí).

Psychohygienické zásady byly dodržovány, především střídáním forem a metod práce a zařazováním oddechových činností v průběhu hodin. Formy a metody byly voleny tak, aby byl umožněn pohyb žáků po třídě. Velmi často pracovali žáci s učitelkou u tabule či v kruhu. Ve vyšších ročnících dbali vyučující na správné sezení žáků a psychohygienu psaní (sklon sešitu, úchop psacího náčiní). Při praktických činnostech (v dílně, při ručních pracích a pod.) učitelky dbaly na bezpečnost žáků, poučily je o rizicích a vedly žáky k dodržování pracovního postupu.

Škola má dostatek pomůcek pro všechny sledované předměty a vyučující je prokazatelně využívají. Názornost byla běžným jevem ve všech sledovaných hodinách, jsou využívány trojrozměrné pomůcky a modely, různý doplňkový materiál, obrázky, různé druhy kartiček na procvičování, doplňková literatura, mapy, atlasy a nástěnné obrazy a přehledy. Běžné bylo

využívání předem připravené tabule, v hudební výchově využití doprovodných nástrojů, v dílnách potřebného nářadí.

Vyučující dbali na správné vyjadřování žáků, kultivovali jejich jazykový projev a rozvíjeli jejich slovní zásobu, což bylo nejvíce patrné v hodinách českého jazyka, kde i gramatické učivo bylo okamžitě využito k tvoření vět a rozvíjení slovní zásoby.

Vyučování v 7. – 9. ročníku zvláštní školy je velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve třídách základní školy pro žáky s vadami řeči

Škola vzdělává žáky s vadami řeči ve dvou třídách. Obě třídy (1. a 2. ročník) byly v průběhu inspekce navštíveny. ČŠI zaměřila pozornost na kvalitu vzdělávání a výchovy v povinných předmětech: český jazyk (komplexně), matematika a vzhledem ke specifickému zaměření školy - na řečovou výchovu.

Výuku zajišťují dvě odborně a pedagogicky způsobilé učitelky s praxí. Kvalifikovanost, zájem o problematiku a odborný růst (obě učitelky se soustavně a dlouhodobě vzdělávají) značně ovlivňovaly kvalitu výuky.

Motivace vnitřní i vnější prostupovala všemi sledovanými hodinami. Učitelky využívají vstupní i průběžné motivace, bezprostředně navazují kontakt se všemi žáky a vytvářejí prostor pro uplatnění životních zkušeností žáků v rámci úvodní motivace. V průběhu sledovaných hodin motivují žáky pochvalou za výkony a pokrok v učení, otevřenými otázkami ověřují pochopení probírané látky, v průběhu samostatných prací poskytují žákům intenzivní individuální pomoc. V rámci opakování vedou žáky k aplikaci učiva a pochopení vztahů. Žáci jsou klasifikováni známkou, v případě výrazného neúspěchu nejsou hodnoceni. Už i u žáků 1. ročníku se uplatňují prvky sebehodnocení a sebereflexe, zatím založené na vlastním hodnocení chování.

Plánování výuky vychází jednak z kvalitně zpracovaných časově-tematických plánů dle učebních osnov a úprav a doplňků vzdělávacího programu Základní škola, ale zejména z velmi dobré znalosti všech žáků. Bezprostřední příprava na výuku v sobě zahrnovala vzornou přípravu tabule, individuálních i společných pomůcek pro žáky.

Obě vyučující využívaly bohaté škály forem a metod práce. Všechny sledované hodiny měly hrový charakter, kdy byl účelně využit vyučovací čas. Jen ojediněle (v nejnútnejších případech) se objevovala frontálně vedená výuka. Vyučující upřednostňují práci ve dvojicích, skupinkách i individuální práci žáků dle jejich schopností. Žáci získávají nové vědomosti, dovednosti a návyky na základě aktivního učení, kdy se uplatňují jejich zkušenosti a často i postřehy z praktického života. Žáci převážně pracovali v nejrůznějším seskupení, vzájemně spolupracovali, učili se zodpovědnosti a toleranci. Ve 2. ročníku je na přání rodičů individuálně integrovaná žákyně s kombinovaným postižením (mentální postižení + tělesné postižení). Žáci ji přirozeně přijali a běžně s ní komunikují, spolupracují, v případě nutnosti jí rádi pomáhají.

Ve třídách nezvoní, vyučující přizpůsobují délku výuky momentálnímu psychickému stavu žáků. Vzdělávání probíhá v upravených třídách, s velkým množstvím pomůcek a zajímavých podnětů. Netradiční uspořádání výškově nastavitelných lavic podporuje pestrost forem výuky. Jediným negativním zjištěním jsou malé prostorové podmínky obou učeben i přilehlých prostor. Tempo výuky se řídilo možnostmi žáků, nedílnou součástí všech sledovaných hodin byly relaxační chvílky v nejrůznějších podobách (zpěv, drobné cvičení, říkanka apod.).

Jak již bylo výše uvedeno, na průběhu vzdělávání a výchovy se značnou měrou podílí příkladné materiálně-technické zázemí. Obě učitelky promyšleně využívají pomůcky profesionálně vyrobené, audiovizuální techniku a drobný třídící materiál. Značné množství pomůcek

(obrázky, kartičky, apod.) si vyrábějí samy. Při tvorbě pomůcek využívají poznatků z DVPP a také ze svých pedagogických zkušeností.

Vyučující mají empatii směrem k žákům, tráví s nimi celé dopoledne a účelně využívají časového prostoru pro poznávání osobnosti žáka. Systematicky vedou žáky k dobrým mezilidským vztahům, vzájemnému se respektování, toleranci.

Prioritou obou vyučujících je respektování individuálních vzdělávacích potřeb všech žáků.

Ve všech hodinách byly využívány mezipředmětové vztahy, zejména v rámci motivace a přiblížení učiva, učitelky vedly žáky k aplikaci poznatků z prvouky, přírodovědy apod.

Průběh a výsledky vzdělávání ve třídách základní školy pro žáky s vadami řeči jsou vynikající.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Všichni vyučující zjišťují průběžně výsledky vzdělávání. U žáků v pomocných třídách jsou využívána tzv. portfolia, kdy učitelky na základě porovnání písemných a dalších prací (psaní, počty, smyslová výchova a rukodělné práce) jednotlivých žáků hodnotí pokrok ve vzdělávání za delší časové období. Ve třídách základní a zvláštní školy jsou žáci průběžně klasifikováni známkou. Náhodným výběrem školních sešitů, informativních notýsků a žákovských knížek ve všech sledovaných ročnících a třídách bylo zjištěno, že učitelé věnují pozornost zjišťování výsledků vzdělávání ve všech předmětech.

Pro hodnocení výsledků vzdělávání používá škola vnitřní evaluační nástroje. V rámci naukových předmětů (matematika, geometrie a český jazyk) zadávají učitelé žákům zvláštní školy vždy k delšímu časovému období (čtvrtletí, pololetí atd.) kontrolní práce. Na jejich tvorbě se podílejí vyučující daných předmětů v rámci metodického sdružení a vedení školy.

Škola vyhodnocuje výsledky prací. Všechny tyto práce archivuje a analyzuje. Vyučující na základě výsledků prací přijímají opatření a stanovují další strategii ve vzdělávání.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Ve škole jsou zřízena dvě oddělení ŠD, jež v současné době navštěvuje celkem 26 žáků. Výjimka z počtu žáků ŠD je udělena rozhodnutím ředitelky školy ze dne 16. září 2002, ve kterém je stanoven počet žáků v oddělení ŠD1 na 13 žáků, v oddělení ŠD2 na 14 žáků.

Vedení školy předložilo Provozní řád ŠD zpracovaný v intencích metodického pokynu MŠMT ČR č.j. 17 749/2002-51, který obsahuje všechny náležitosti včetně vnitřního řádu ŠD, práv žáků a práv rodičů. S tímto provozním řádem byli rodiče prokazatelně seznámeni, což škola dokládá jejich podpisy. Součástí řádu je stanovená doba provozu, její určení delegoval zřizovatel na ředitelku školy.

Vedoucí vychovatelka není jmenována, provoz školní družiny spadá do kompetencí zástupkyně ředitelky.

Všichni žáci jsou přihlášení k pravidelné docházce. Do školní družiny jsou zařazeni i dva žáci 2. stupně. Kroužky nejsou při ŠD zřízeny, ale žáci se mohou zúčastnit činnosti kroužků zřízených ve škole.

Vychovatelky předložily Přehledy výchovně vzdělávací práce podepsané a schválené ředitelkou školy. Jsou vedeny pečlivě a každý týden kontrolovány vedením školy (záznamy o kontrolách). Kromě toho využívají rovněž Plány výchovně vzdělávací činnosti zpracované na roční období, schválené ředitelkou školy a zápisové listky. Samotná činnost ŠD probíhá podle aktuálně zpracovaných týdenních plánů. Z plánů a zápisů vyplývá, že činnost ŠD se zaměřuje na relaxační a odpočinkové činnosti, v případě příznivého počasí je častý pohyb venku (vycházky a sportovní činnosti). Na žádost rodičů je s některými žáky prováděna i příprava na vyučování.

Činnost školní družiny je velmi dobrá.

Speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené

Speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené (dále jen SPC) působí na odloučeném pracovišti v Žatci, v ulici Obránců míru 295. V současné době má evidováno v kartotéce 1250 klientů, z toho jedna třetina nespadá do určené oblasti mentálního postižení.

SPC pro MP spolupracuje a metodicky vede tři zvláštní školy, tři speciální mateřské školy, dva ústavy speciální péče a jeden dětský domov se speciálními třídami. Pro rok 2002/2003 má zařazeno 26 klientů do individuální terapie (jde o klienty školsky nezařazené). Provádí diagnostickou, metodickou, terapeutickou a poradenskou činnost.

Ředitelem SPC pro MP je ředitelka ZvŠ a v současné době nemá pověřeného vedoucího SPC. Funkci speciálního pedagoga vykonává absolvent magisterského studia na FF UK Praha v oboru „Pedagogika péče o nemocné“, učitelství II. cyklu. Dle předložených dokumentů je patrné, že chybí odborná kvalifikace pro speciálně pedagogickou diagnostiku. Předložená osvědčení a potvrzení o absolvovaných kurzech a přednáškách nenahrazují odbornou kvalifikaci pro výkon speciálního pedagoga v SPC. Dlouholetá praxe tohoto pracovníka v poradenské činnosti (v PPP a SPC) je pro tuto práci výhodou. Funkci psychologa vykonává plně kvalifikovaný klinický psycholog. Sociální pracovnice je zaměstnána v SPC na plný úvazek, má dlouholetou zkušenost a je taktéž plně kvalifikovaná.

Kontrolní a supervizní činnost provádí ředitelka školy pravidelně. Je v každodenním styku s pracovníky SPC – osobním nebo telefonickým. Podepisuje veškeré zprávy odesílané z SPC a případně i konzultuje závěry z těchto zpráv při dotazech rodičů, ředitelů škol apod.

Ředitelka předložila dokumentaci SPC (Statut zařízení, Organizační řád, Hlavní úkoly pro školní rok 2002/2003, plány práce na měsíc říjen a listopad 2002). V předložených plánech nebylo pamatováno na pedagogické a provozní porady. Během inspekční činnosti a rozhovorů prokázala ředitelka detailní znalost pracoviště SPC.

Tok informací mezi SPC pro MP a školou je založen na každodenním kontaktu a prostřednictvím nástěnek. Tento systém je funkční. Pedagogové školy využívají svého zázemí v SPC pro odborná vyšetření a konzultace. Úroveň spolupráce s rodiči je velmi dobrá. Při SPC funguje klub „Okénko“ – občanské sdružení rodičů. Klub organizuje pravidelné akce pro rodiče. Veřejnost je informována o akcích SPC prostřednictvím regionálního tisku.

Provozní doba SPC je od 7.30 do 16.00 hodin a v pátek do 14.30 hodin. Zákonný zástupce dítěte (žáka) má možnost přijít do SPC každodenně i bez objednání, protože je zde na plný úvazek sociální pracovnice, která zajišťuje kontakty.

Přístup do centra je bariérový, avšak schodiště je dostatečně široké a přenos imobilních klientů je vždy zajištěn. Každý pracovník SPC má kancelář, která je vybavena dostatečným množstvím pomůcek pro terapeutickou, diagnostickou, metodickou a poradenskou činnost.

SPC je vybaveno dostatečným množstvím testových materiálů psychologických a speciálně pedagogických. Tyto testové materiály jsou umístěné ve skříních, které nejsou uzamykatelné, ale jednotlivé místnosti jsou opatřené zámekem s bezpečnostním vstupem.

Pedagogům a rodičovské veřejnosti je umožněno si zapůjčit v SPC odborné knihy, pomůcky, audiokazety, videokazety. SPC má možnost si ve škole zapůjčit videokameru.

Vybavenost SPC je však výrazně dotována z prostředků školy, protože přidělené finanční prostředky pro SPC jsou minimální.

Na základě zjištěných a výše popsaných skutečností je činnost SPC hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Na základě porovnání údajů uvedených v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol a ve zřizovací listině školy a jejich dodatcích ČŠI konstatuje, že oba dokumenty jsou v souladu.

Škola je mimořádně aktivní v oblastech mimoškolní zájmové a další činnosti, kdy pestrou nabídku kroužků využívá více než polovina žáků školy, ale i žáci jiných místních základních škol. Vytváří vlastní odborné aktivity například tím, že nabízí účast speciálních pedagogů při zápisech žáků do 1. ročníku základní školy. Učitelé vedou kurzy keramiky pro veřejnost, cvičení žen, organizují akce klubu pro rodiče s dětmi s postižením i pro zdravé děti. Tyto akce jsou tradičně propojovány s odbornými přednáškami na zajímavá témata. Pracovníci SPC provádějí pro veřejnost osvětovou činnost. Tým pedagogů školy zahájil práce na tvorbě pracovních listů a metodické příručky pro pomocnou školu. Škola vytváří vlastní kulturní aktivity, výborně se prezentuje na veřejnosti. Pořádá např. velikonoční výstavu dekorací a keramiky, vánoční výstavu v prostorách MěÚ s doprovodným programem, prezentuje výrobky žáků ve výloze obchodu. Žáci pěveckého souboru školy natočili a vydali vlastní CD. Škola je úspěšná i při vytváření vlastních projektů. Např. ve spolupráci s MěÚ v Žatci v rámci projektu prevence kriminality byl uspořádán prázdninový pobyt pro 30 dětí, na základě podaného projektu mezinárodní spolupráce škol Socrates byl realizován výjezd 3 pedagogů do partnerské školy v Hamburku.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001

Škole byly referátem školství Okresního úřadu v Lounech stanoveny závazné ukazatele rozpočtu neinvestičních výdajů v oblasti mzdových prostředků, tj. limit prostředků na platy, limit na ostatní platby za provedenou práci a závazný limit počtu pracovníků. Závazné limity regulace zaměstnanosti, tj. limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci byl dodržen, finanční prostředky na platy přidělené ze státního rozpočtu byly vyčerpány v plné výši. Limit počtu zaměstnanců nebyl naplněn, k úspoře došlo uzavíráním pracovních smluv s nekvalifikovanými zaměstnanci na dobu určitou s přerušením na dobu prázdnin.

Zúčtování státních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu za rok 2001 škola provedla podle požadavku referátu školství Okresního úřadu Louny dne 16. ledna 2002. Předložené zúčtování bylo potvrzeno zřizovatelem, tj. Městem Žatec. Nevyčerpané prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly dne 31. ledna 2002 odvedeny zpět do státního rozpočtu, což bylo

doloženo výpisem z bankovního účtu. Termín stanovený referátem školství OÚ Louny byl dodržen. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly ve stanoveném termínu se státním rozpočtem řádně zúčtovány.

Rozpočtem neinvestičních výdajů na rok 2001 byl škole stanoven závazný limit na ostatní neinvestiční výdaje, které škola v kontrolovaném období použila na povinné odvody do zdravotních a sociálních fondů, na nákup učebnic, učebních pomůcek, ochranných pracovních pomůcek, cestovné a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Namátkovou kontrolou účetních dokladů, týkajících se výše uvedených výdajů nebyly zjištěny nedostatky. Odvody do zdravotních a sociálních fondů škola prováděla pravidelně měsíčně, což bylo doloženo výpisy z bankovního účtu školy. Finanční prostředky přidělené na další vzdělávání pedagogických pracovníků škola ve sledovaném období vyčerpala v plné výši. Pedagogičtí pracovníci školy se zúčastnili ve sledovaném období různých seminářů a kurzů pořádaných Pedagogickým centrem v Ústí nad Labem. Škole byly přiděleny finanční prostředky na zvýšení nákladů spojených s výukou zdravotně postižených žáků, za které škola hospodárně a efektivně nakoupila učebnice a učební pomůcky pro zdravotně postižené žáky.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002 obsahuje přehled o vzdělávací a mimoškolní činnosti školy a rozbor hospodaření školy za rok 2001. Zpráva byla projednána jak radou školy, tak i na pedagogické radě dne 28. června 2002. Výroční zpráva byla zpracována v souladu s platnou legislativní normou a úroveň zpracování zprávy je velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy vydaná Městem Žatec dne 2. prosince 1992 s účinností od 1. ledna 1993
2. Dodatek č. 2 ke zřizovací listině Zvláštní školy Žatec, ze dne 24. června 1999
3. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané ŠÚ Louny pod č.j. 219/00-KÚ dne 6. listopadu 2000 s účinností od 1. listopadu 2000
4. Povolení výjimky z počtu žáků ve třídách ZŠ, ZvŠ a v oddělení ŠD vydané ředitelkou školy dne 16. září 2002 pro školní rok 2002/2003
5. Třídní knihy všech tříd platné ve školním roce 2002/2003
6. Třídní výkazy všech tříd
7. Katalogové listy všech žáků ZŠ pro žáky s vadami řeči, 2. stupně ZvŠ a náhodně vybrané ve všech ostatních třídách školy
8. Organizační řád školy a jeho všech součástí (ŠD, SPC) s platností od 2. září 2002
9. Rozvrhy vyučovacích hodin dle tříd a vyučujících platné pro školní rok 2002/2003
10. Tematické a časové plány hospitovaných předmětů zpracované pro školní rok 2002/2003
11. Žákovská dokumentace – žakovské knížky všech přítomných žáků, náhodně vybrané sešity a další písemné práce žáků
12. Písemné záznamy z pedagogických rad, provozních porad, hospitační a kontrolní činnosti
13. Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2002/2003
14. Vnitřní řád školy - platný pro školní rok 2002/2003
15. Písemný plán výchovného poradce a plán práce metodických orgánů pro školní rok 2002/2003

16. Kritéria pro přiznání osobních příplatků a odměn ve školním roce 2002/2003 vydaná ředitelkou školy – bez uvedení data zpracování
17. Písemný přehled nepovinných předmětů a kroužků ve školním roce 2002/2003
18. Statut speciálně pedagogického centra pro děti s mentálním postižením s účinností od 1. září 1997
19. Dokumenty SPC - hlavní úkoly pro školní rok 2002/2003, plán práce na říjen a listopad roku 2002
20. Náhodně vybraný spis klienta SPC, seznam klientů pro individuální terapii
21. Povinná dokumentace školní družiny – Přehled výchovně vzdělávací práce pro školní rok 2002/2003, docházkový sešit, zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce
22. Další vedená dokumentace školní družiny – provozní řád, vnitřní řád, celoroční plán výchovně vzdělávací činnosti – dokumenty platné pro školní rok 2002/2003 a týdenní plány uplatňované v letošním školním roce
23. Jmenovací dekret ředitelky školy vydaný Městem Žatec ze dne 9. června 1997
24. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roku 2001 ze dne 18. ledna 2002
25. Výkaz Škol (MŠMT) V 4-01 k 30. září 2002 včetně příloh ze dne 4. října 2002
26. Rekapitulace mezd měsíční za období leden – prosinec 2001
27. Osobní spisy zaměstnanců os. číslo 10, 5, 508, 56, 53, 27, 35
28. Směrnice č. 2 vnitřní mzdový předpis z 1. dubna 1994 a doplňky z 1. září 1997, 1. ledna 1998, 1. března 1999
29. Dohoda o provedení práce (6 zaměstnanců)
30. Zásady hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb z 1. září 2000
31. Rozpočet FKSP pro rok 2001 – bez uvedení data zpracování
32. Účetní doklady a bankovní výpisy účtu FKSP za období 8 – 12/2001
33. Rozpočet neinvestičních výdajů na rok 2001 ze dne 26. února 2002 včetně úprav
34. Rozvaha k 31. prosinci 2001 ze dne 30. ledna 2002
35. Výkaz zisku a ztráty k 31. prosinci 2002 ze dne 30. ledna 2002
36. Účetní doklady č. 11, 12, 84, 137, 168, 197, 203, 206, 210, 213, 214, týkající se nákupu učebních pomůcek pro zvláštní školu
37. Účetní doklady č. 125, 208, 209, 212, 485, 490, týkající se nákupu učebních pomůcek pro speciálně pedagogické centrum
38. Účetní doklady č. 30, 33, 64, 67, 68, 78, 80, 86, 106, 119, 121, 126, 139, 158, 172, 182, týkající se nákupu učebnic
39. Účetní doklady č. 45 a 162 za nákup ochranných pracovních prostředků
40. Účetní doklady č. 89, 90, 99, 100, 152, 189, 196, 328, 345, 419, 420, 421, 428, 429, 434, týkající se cestovného
41. Účetní doklady za rok 2001 týkající se dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
42. Účetní knihy za rok 2001
43. Účtový rozvrh na rok 2001
44. Výroční zpráva školy za školní rok 2001/2002

ZÁVĚR

Dlouhodobým problémem, se kterým se vedení školy potýká, je zajištění kvalifikovaného pedagogického sboru, zejména ve třídách zvláštní školy. V letošním školním roce je z celkového počtu všech pedagogů 58 % odborně a pedagogicky nezpůsobilých. Kvalitní systém řízení školy a vedení zaměstnanců, kdy ředitelka a její zástupkyně podporují a umožňují další vzdělávání učitelů, poskytují metodickou i morální pomoc nekvalifikovaným učitelům, částečně eliminuje nekvalifikovanost, což bylo zřejmé v hospitační činnosti ČŠI během komplexní inspekce. Kontrolní činnost vedení školy má kromě jiného metodický charakter. Organizační struktura umožňuje bezproblémový chod všech součástí školy. Ze zadaných dotazníků pro rodiče a žáky školy jednoznačně vyplývá naprostá spokojenost se školou. Více než 90 % všech dotázaných rodičů uvádí, že jsou zcela spokojeni s informačním systémem školy, nabídkou nepovinných předmětů a kroužků pro žáky, zároveň jsou přesvědčeni, že jejich děti jsou ve škole spravedlivě hodnoceny.

Provoz školy probíhá ve dvou budovách v centru města. Školní budova ve Dvořákově ulici (hlavní školní budova) vyžaduje nutné opravy (oprava omítky, výměna nebo oprava oken a dveří, malba některých prostorů). Škola má pro realizaci zvolených vzdělávacích programů potřebné prostorové zázemí, zejména v hlavní budově, kde se vzdělávají žáci pomocné a zvláštní školy. Ve druhé budově jsou prostorové možnosti značně velikostně limitované. Permanentně jsou využívány odborné učebny, žákovská a učitelská knihovna. Odborné pracovny pro výuku pracovního vyučování (dílny, kuchyňka) jsou v potřebné míře vybaveny moderními přístroji a technikou, zároveň je zde k dispozici dostatečné množství spotřebního materiálu. Škola je velmi dobře vybavena učebnicemi, učebními pomůckami a audiovizuální technikou. Nově byla vybudována a je využívána učebna výpočetní techniky. Škola úspěšně realizuje tři zvolené vzdělávací programy (vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, vzdělávací program zvláštní školy a vzdělávací program Základní škola). Rozvrhy vyučovacích hodin jsou v souladu s učebními plány, učební osnovy jsou průběžně plněny. Kontrolou předložené povinné dokumentace bylo zjištěno, že je vedena úplně, přehledně a zachycuje průkaznost průběhu vzdělávání. I přes zjištění, že výuku zajišťují z velké části nekvalifikovaní učitelé, neměl tento jev negativní vliv na kvalitu sledované výuky. Kvalitní bezprostřední příprava vyučujících, vhodně volená motivace a především povzbuzující hodnocení žáků mělo pozitivní vliv na průběh vzdělávání. Učitelé využívají poznatky z DVPP, což se odráželo v pestrosti volených forem a metod práce a to nejen ve třídách základní školy, ale také v převážné části tříd pomocné a zvláštní školy. Vyučující uplatňují v co možná největší míře smyslové vnímání a individuální přístup k žákům. Proto využívají velké množství názorných, kompenzačních a dalších pomůcek. Potřebná pozornost je věnována psychohygieně v nejrůznějších formách (správné sezení, držení psacího náčiní, relaxace, změna temporytmu výuky apod.). Významná pozornost je ve škole věnována kultivovanému slovnímu projevu. Učitelé rozvíjejí slovní zásobu žáků, dbají na správné vyjadřování, pro žáky jsou (až na výjimky) mluvním vzorem. Vzájemná interakce mezi pedagogy a žáky je velmi dobrá, v průběhu inspekce nedocházelo k žádným nežádoucím projevům v chování, naopak, chování žáků bylo kultivované.

Speciálně pedagogické centrum pro děti s mentálním postižením (SPC) plní své poslání, v plném rozsahu zajišťuje speciálně pedagogickou a psychologickou péči dětem a žákům se zdravotním postižením a poskytuje jim odbornou pomoc v procesu integrace do společnosti ve spolupráci s rodinou, školou, školským zařízením a odborníky. Personální i materiálně technické podmínky umožňují realizovat diagnostickou, metodickou, terapeutickou a poradenskou činnost.

Školní družina (ŠD) má velmi dobré materiálně- technické zázemí, pracuje sice v malých prostorách, ale pro svou potřebu využívá i dalších prostorů školy. Pestrá činnost ŠD probíhá v souladu s potřebami žáků v době mimo vyučování, tj. orientuje se na sportovně rekreační činnosti, kdy jsou upřednostňovány aktivity venku. Na přání některých rodičů provádějí vychovatelky s žáky i přípravu na vyučování.

Ze zjištění kontroly zaměřené na dodržování závazných limitů regulace zaměstnanosti, kvalitu zpracování zúčtování se státním rozpočtem, efektivnosti využívání přidělených finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a úrovně zpracování výroční zprávy o hospodaření školy vyplývá, že finanční prostředky státního rozpočtu byly vynaloženy efektivně a hospodárně vzhledem k účelu jejich použití.

V porovnání s poslední inspekcí, která se uskutečnila v červnu roku 1998 došlo k výraznému pozitivnímu posunu školy. Na základě dokončených statických prací v hlavní školní budově byly nově vybudovány čtyři odborné učebny, vybudována a vybavena keramická dílna, nově byla vybudována učebna výpočetní techniky v rámci projektu INDOŠ a došlo k rozšíření prostorů pro vyučování. Do pěti tříd byl pořízen nový žákovský nábytek a nově byly dokoupeny pomůcky pro žáky s těžším stupněm postižení. Škola se rozšířila o tři třídy pomocné školy a byl zaveden přípravný stupeň pomocné školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Erika Bednárová	v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Podešvová	v.r.
	Mgr. Renata Schejbalová	v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jindřiška Hrnčířová
Marie Visingerová
Mgr. Václava Tomická

V Mostě dne 15. listopadu 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 12. 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Zdeňka Hamousová – ředitelka školy

v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MěÚ, odb. školství, nám. Svobody 1, 438 01 Žatec	2002-12-17	064 101/02-5022
Příslušný orgán státní správy	dtto	dtto
Rada školy: ZvŠ, Dvořákova 24, 438 01 Žatec	2002-12-17	064 102/02-5022

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány